

Národní muzeum otvírá výstavu První dámy - móda a styl

11.5.2023 - | Národní muzeum

V pátek 12. května se v Nové budově Národního muzea otvírá jedinečná výstava představující oděvní etiku manželek českých a československých prezidentů s názvem První dámy - móda a styl.

Výstava, nad níž převzala záštitu manželka prezidenta Eva Pavlová, provede návštěvníky obdobím sta let a přiblíží měnící se dobu a společenské klima, ale také odlišný přístup k módě dvanácti prvních dam, počínaje Charlottou Masarykovou, až po současnou první dámu.

Návštěvníci se mohou těšit na autentické modely a doplňky manželek prezidentů či na módní kreace v tomto stylu, které reflektují vkus a styl každé první dámy, a to jak během oficiálního či slavnostního, tak i každodenního života. Výstava zároveň ukáže, jak se v rámci uplynulých sta let měnila pravidla vhodného chování a oblékání obecně, a představí předměty, které provázely samotné české a československé prezidenty, přímo jim sloužily ke každodenní potřebě či zkrášlovaly jejich domácnost.

„První dámy se podílejí na veřejném obrazu prezidentů a jejich oděvy vždy odrážely proměny a různorodé charaktery této symbolické role. Některé manželky prezidentů často vystupovaly na veřejnosti, jiné si více střežily své soukromí a jiné dávaly přednost rodině či své profesi. Společensko-historická role, ale i cit pro módu, vkus a elegance – to vše jsou aspekty, které utvářely a utvářejí šatník prvních dam. Národnímu muzeu se v posledních letech podařilo obohatit fond textilu a módy právě o řadu modelů některých manželek našich prezidentů. Návštěvníci se tak na výstavě mohou těšit nejen na společenské šaty Hany Benešové, Dagmar Havlové či Livie Klausové, ale také na různé volnočasové modely. Moc rád bych poděkoval současné první dámě Evě Pavlové za to, že nad výstavou První dámy - móda a styl převzala záštitu a Národnímu muzeu zapůjčila do výstavy své inaugurační šaty,“ říká generální ředitel Národního muzea Michal Lukeš.

Výstava je upořádána tematicky, nikoli chronologicky, a tak si návštěvníci v obou jejích sálech mohou udělat představu o vkusu jednotlivých partnerek prezidentů. Každá z nich měla k módě odlišný přístup. Zatímco upjatá Charlotta Masaryková nosila převážně bílou batistovou halenku se stojáčkem a dlouhou sukni, a pokroková byla jen ve svých politických názorech, pro Hanu Benešovou jsou typické elegantní kostýmy doplněné klobouky a rukavičkami. Marta Gottwaldová proslula snahou napodobit styl své předchůdkyně, a svými kožichy, které nosila i v létě. Jejím opakem byly Marie Zápotocká a Božena Novotná – manželky dělnických prezidentů, které ve svých neforemných šatech a kostýmech do prostředí Pražského hradu těžko zapadaly. Naopak Irena Svobodová vrátila na Hrad historický nábytek i noblesu. Velmi osobitý byl a je přístup novodobých prvních dam. V průběhu 20. století se oděvní etiketa měnila, stírala a obnovovala. Pod vlivem celospolečenské a politické situace ztrácely některé tradiční hodnoty na významu a byly nahrazeny hodnotami jinými.

Večerní šaty, klobouk, kabelka či župan Hany Benešové, divadelní kostým Dagmar Havlové, kalhotový kostým Livie Klausové, hedvábný šátek Boženy Novotné, společenské šaty a boty Charlotty Masarykové, pulovr Olgy Havlové, perlový náhrdelník Ireny Svobodové, gramofonová skříň z domácnosti Zápotockých či pudřenka Viery Husákové, kterou měla u sebe při pádu vrtulníku, který nepřežila – návštěvníky čekají ve dvou sálech desítky unikátních předmětů spojených se životy českých a československých prezidentských párů, které provází citace z knih o etiketě od Gutha-

Jarkovského až po Ladislava Špačka.

Součástí výstavy je také salónek pro gentlemany se zajímavou literaturou, možnost vyzkoušet si dobový klobouk ve stylu prvních dam či si s pomocí počítačové techniky pořídit retro fotografii s některým z prezidentů.

Výstava bude v Nové budově Národního muzea přístupná veřejnosti až do dubna příštího roku.

<https://www.nm.cz/media/tiskove-zpravy/narodni-muzeum-otevira-vystavu-prvni-damy-moda-a-styl>